

P r i n o s i

TEKSTOVI UGOVORA IZMEĐU SVETE STOLICE I REPUBLIKE HRVATSKE

Nakon višegodišnjih pregovora sklopljena su tri ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske. Oni uređuju tri važna područja u odnosima između Katoličke crkve i države: područje odgoja i kulture, pravna pitanja te dušobrižništvo pripadnika oružanih snaga. Svečani čin potpisivanja obavljen je 19. prosinca 1996. u Zagrebu. Hrvatski sabor je ugovore ratificirao početkom ove godine, a stupili su na snagu razmjenom ratifikacijskih dokumenata u Vatikanu 9. travnja 1997. Ovdje donosimo cjelovite tekstove ugovora na hrvatskom jeziku kako ih je objavio tiskovni ured Hrvatske biskupske konferencije.

UGOVOR IZMEĐU SVETE STOLICE I REPUBLIKE HRVATSKE O SURADNJI NA PODRUČJU ODGOJA I KULTURE

Sveta Stolica i Republika Hrvatska, želeći urediti odnose između Katoličke Crkve i Hrvatske Države na području odgoja i kulture,

* temeljeći se, Republika Hrvatska na odredbama Ustava, navlastito na člancima 14, 40, i 68, a Sveta Stolica na dokumentima Drugoga vatikanskog sabora, posebno na Deklaraciji "Gravissimum educationis", i na odredbama kanonskoga prava;

* imajući u vidu nezamjenjivu povijesnu i sadašnju ulogu Katoličke Crkve u Hrvatskoj u kulturnom i moralnom odgoju naroda, te njezinu ulogu na području kulture i obrazovanja;

* uzevši na znanje da većina građana Republike Hrvatske pripada Katoličkoj Crkvi;

dogovorili su se o sljedećem:

Članak 1.

1. Republika Hrvatska, u svjetlu načela o vjerskoj slobodi, poštuje temeljno pravo roditelja na vjerski odgoj djece te se obvezuje da će, u sklopu školskoga plana i programa i u skladu s voljom roditelja ili skrbnika, jamčiti nastavu katoličkoga vjeronauka u svim javnim osnovnim i srednjim školama i u predškolskim ustanovama, kao obveznoga predmeta za one koji ga izaberu, pod istim uvjetima pod kojima se izvodi nastava ostalih obveznih predmeta.

2. Odgojno-obrazovni sustav u javnim predškolskim ustanovama i školama, uključujući i visoka učilišta, uzimat će u obzir vrijednosti kršćanske etike.

Članak 2.

1. Poštujući slobodu savjesti i odgovornost roditelja za odgoj svoje djece, svakome je zajamčeno pravo izbora vjeronauka.

2. Školske vlasti, u suradnji s nadležnim crkvenim vlastima, omogućit će roditeljima i punoljetnim učenicima da izaberu vjeronauk pri upisu u školu na način da njihova odluka ne bude povod bilo kakvom obliku diskriminacije na području školskog djelovanja.

3. Ako bi roditelji i punoljetni učenici željeli promijeniti odluku o kojoj se govori u stavku 1. ovog članka, dužni su o tome pismeno obavijestiti školu prije početka nove školske godine.

Članak 3.

1. Katolički vjeronauk predaju kvalificirani vjeroučitelji koji su po sudu crkvene vlasti prikladni za to i koji zadovoljavaju odgovarajuće odredbe zakonodavstva Republike Hrvatske, pridržavajući se svih dužnosti i prava koji iz toga proizlaze.

2. Vjeroučitelji moraju imati ispravu o kanonskome mandatu (*missio canonica*) koju je izdao dijecezanski biskup. Opoziv mandata nosi sa sobom neposredni gubitak prava na predavanje katoličkog vjeronauka.

3. Vjeroučitelji su članovi, sa svim učincima, nastavničkoga zbora u osnovnim i srednjim školama, odnosno odgojiteljskoga zbora u predškolskim ustanovama.

4. Programi i način odvijanja katoličkoga vjeronauka u školama svih vrsta i stupnjeva, uredit će se posebnim ugovorima između Vlade Republike Hrvatske i Hrvatske biskupske konferencije.

Članak 4.

U dogovoru nadležnih školskih vlasti, mjerodavne crkvene vlasti moći će organizirati u odgojno-obrazovnim ustanovama druge dopunske djelatnosti u svezi s odgojem i vjerskom kulturom, koristeći se prostorijama i pomoćnim pedagoškim pomagalicama tih ustanova.

Članak 5.

Katolička Crkva može slobodno priređivati predavanja i poduzimati djelatnosti duhovno-vjerskoga obrazovanja u sveučilišnim ustanovama u dogovoru s nadležnim tijelima sveučilišta.

Članak 6.

1. Programe i sadržaje nastave katoličkoga vjeronauka u školama bilo koje vrste i stupnja, te udžbenike i didaktičku građu, sastavlja Hrvatska biskupska konferencija koja ih podastire nadležnim tijelima Republike Hrvatske radi njihova uvođenja u školske programe.

2. Republika Hrvatska snosi troškove izradbe i tiskanja udžbenika vjeronauka i organizira izdavački postupak u skladu s postojećim odredbama za ostale školske udžbenike.

Članak 7.

1. Mjerodavne vlasti na crkvenom i državnom području, prema vlastitim nadležnostima, bdiju da se vjeronauk u školi i vjerski odgoj u predškolskim i školskim ustanovama i u sadržajnom i u didaktičko-metodičkom pogledu održava kvalitetno i u skladu s propisima crkvenoga i državnoga zakonodavstva.

2. Vjeroučitelji će obdržavati crkvene zakone i odredbe u pitanjima sadržaja vjerskog odgoja i obrazovanja; što se ostaloga tiče obdržavat će odredbe zakonodavstva Republike Hrvatske i poštivati stegovne odredbe odgojne ustanove u kojoj djeluju.

Članak 8.

1. Katolička Crkva ima pravo osnivati škole bilo kojega stupnja i predškolske ustanove i njima upravljati prema odredbama kanonskoga prava i zakonodavstva Republike Hrvatske.

2. U ostvarenju plana i programa temeljnih obveznih predmeta, te pri izdavanju službenih isprava, katoličke će škole poštivati zakone Republike Hrvatske.

Članak 9.

Katoličke škole s pravom javnosti, njihovi učitelji i nastavnici, odgojitelji i drugi djelatnici, jednako kao i učenici i odgajanici, uživat će ista prava i dužnosti kao i oni u državnim školama i imat će pravo na primanje novčane potpore kako je predviđeno zakonodavstvom Republike Hrvatske.

Članak 10.

1. Pravni ustroj katoličkih visokih učilišta s pravom javnosti kao i način priznanja stručnih naziva, akademskih stupnjeva i diploma koje izdaju, ravnaju se prema zakonima Republike Hrvatske. Njihova će se primjena urediti posebnim ugovorom između Republike Hrvatske i Hrvatske biskupske konferencije, uz prethodno odobrenje Svete Stolice.

2. Republika Hrvatska osigurava novčana sredstva Katoličkom bogoslovnom fakultetu pri Sveučilištu u Zagrebu, s njegovim podružnim studijima, odnosno afiliranim Teologijama u Đakovu, Makarskoj, Rijeci i Splitu.

3. Nadležne crkvene vlasti mogu osnivati nova visoka katolička učilišta. Uz prethodni dogovor mjerodavnih crkvenih i državnih vlasti ona će imati pravo javnosti i za njih će Republika Hrvatska osiguravati odgovarajuća novčana sredstva.

Članak 11.

1. Crkveni instituti za obrazovanje vjeroučitelja i drugih pastoralnih djelatnika, osnovani prema odredbama kanonskoga prava, imaju pravo javnosti u skladu s odredbama zakonodavstva Republike Hrvatske.

2. Republika Hrvatska osigurava novčana sredstva za profesore, odgojitelje i druge djelatnike tih instituta, kako je predviđeno odredbama zakonodavstva Republike Hrvatske o visokim javnim katoličkim učilištima.

3. Isto tako, studenti instituta o kojima se govori u stavku 1. ovog članka, imat će ista prava i dužnosti studenata u visokim javnim katoličkim učilištima.

Članak 12.

1. Zbog službe koju Katolička Crkva obavlja u društvu i poštujući vjersku slobodu, Republika Hrvatska omogućuje Crkvi dolični pristup državnim sredstvima javnoga priopćivanja, a navlastito radiju i televiziji. Pojediniosti u svezi s tim bit će dogovorene između Republike Hrvatske i Hrvatske biskupske konferencije.

2. Katolička Crkva ima pravo posjedovati i vlastita sredstva društvenoga priopćivanja, u skladu s odredbama crkvenih zakona i zakonodavstva Republike Hrvatske.

3. Poštujući načela vjerske slobode u pluralističkom društvu, Republika Hrvatska će dosljedno paziti da u sredstvima društvenoga priopćivanja budu poštivani osjećaji katolika i temeljne ljudske vrijednosti etičke i vjerske naravi.

Članak 13.

1. Kulturna i umjetnička baština Katoličke Crkve te brojni dokumenti pohranjeni u crkvenim arhivima i knjižnicama sačinjavaju dragocjeni dio cjelokupne hrvatske kulturne baštine. Katolička Crkva želi nastaviti služenje društvenoj zajednici i svojom kulturnom baštinom, omogućujući svima koje zanima da to bogatstvo upoznaju, da se njime koriste i da ga proučavaju.

2. Potrebna je suradnja Crkve i Države da se ta baština očuva, da se napravi njezin popis, da se osigura njezina zaštita i omogući daljnje povećanje te da se učini dostupnom građanima, u granicama koje zahtijeva zaštita te baštine i skrb za arhive.

3. Da bi se to ostvarilo, ustanovit će se što prije mješovita komisija predstavnika Katoličke Crkve i Republike Hrvatske.

4. Republika Hrvatska se obvezuje da će sustavno materijalno pridonositi obnovi i čuvanju spomenika vjerske kulturne baštine i umjetničkih djela u posjedu Crkve.

5. Republika Hrvatska se obvezuje da će vratiti crkvene matične knjige, knjige stanja duša, ljetopise i druge knjige koje su za vrijeme komunističkog režima nezakonito oduzete Katoličkoj Crkvi, a koje su u njezinu posjedu.

Članak 14.

Visoke ugovorne Strane će zajedničkim dogovorom rješavati moguća međusobna razilaženja koja se tiču tumačenja ili primjene odredbi ovoga Ugovora.

Članak 15.

1. Ovaj će Ugovor biti ratificiran prema pravnim propisima obiju visokih ugovornih Strana i stupit će na snagu u trenutku razmjene ratifikacijskih instrumenata.

2. U slučaju da jedna od visokih ugovornih Strana bude smatrala da su se bitno promijenile prilike u kojima je sklopljen ovaj Ugovor i da ga treba mijenjati, započet će pregovore o njegovoj prilagodbi novim okolnostima.

Potpisano u Zagrebu, dne 19. prosinca 1996, u dva izvorna i podjednako vjerodostojna primjerka na talijanskom i hrvatskom jeziku.

UGOVOR IZMEĐU SVETE STOLICE I REPUBLIKE HRVATSKE O PRAVNIM PITANJIMA

Sveta Stolica i Republika Hrvatska nastojeći odrediti pravni okvir odnosa između Katoličke Crkve i Hrvatske Države,

* temeljeći se, Republika Hrvatska na odredbama Ustava, posebno na člancima 40. i 41. o vjerskoj slobodi i o slobodi savjesti, a Sveta Stolica na dokumentima Drugoga vatikanskog sabora i na odredbama kanonskoga prava;

* imajući u vidu nezamjenjivu ulogu Katoličke Crkve u odgoju hrvatskog naroda i njezinu povijesnu i sadašnju ulogu na društvenom, kulturnom i obrazovnom području;

* svjesni da većina građana Republike Hrvatske pripada Katoličkoj Crkvi;

* pozivajući se na međusobno priznata načela o vjerskoj slobodi, dogovorili su se o sljedećem:

Članak 1.

Republika Hrvatska i Sveta Stolica, potvrđujući da su Država i Katolička Crkva, svaka u svom poretku, neovisne i samostalne, obvezuju se da će u međusobnim odnosima potpuno poštivati to načelo te da će međusobno surađivati u brizi za cjelovit duhovni i materijalni razvoj čovjeka i u promicanju općega dobra.

Članak 2.

1. Republika Hrvatska priznaje javnu pravnu osobnost Katoličke Crkve.

2. Republika Hrvatska priznaje i javnu pravnu osobnost svih crkvenih ustanova, koje imaju takvu pravnu osobnost prema odredbama kanonskoga prava.

3. Nadležna crkvena vlast može osnivati, mijenjati, dokidati ili priznavati crkvene pravne osobe, prema odredbama kanonskoga prava. Ona o tome obavještava nadležno tijelo državne uprave radi njihova upisa, u skladu s odgovarajućim državnim propisima.

Članak 3.

Republika Hrvatska jamči Katoličkoj Crkvi i njezinim pravnim i fizičkim osobama slobodu općenja i održavanja veza sa Svetom Stolicom, s biskupskim konferencijama drugih zemalja, s partikularnim Crkvama te s ustanovama i osobama bilo u Državi bilo u inozemstvu.

Članak 4.

Poštujući pravo na vjersku slobodu, Republika Hrvatska priznaje Katoličkoj Crkvi, i njezinim zajednicama bilo kojega obreda slobodu vršenja njezina apostolskoga poslanja, posebno u onome što se odnosi na bogoštovlje, upravu, učiteljstvo i djelatnost društava o kojima se govori u članku 14.

Članak 5.

Isključivo na nadležnu crkvenu vlast spada slobodno uređivati vlastiti crkveni ustroj, osnivati, mijenjati i ukidati crkvene pokrajine, nadbiskupije, biskupije, apostolske administrature, teritorijalne prelature, teritorijalne opatije, osobne prelature, župe, ustanove posvećenoga života i družbe apostolskoga života, te druge crkvene pravne osobe.

Članak 6.

1. Katolička Crkva je nadležna za sva crkvena imenovanja i dodjelu crkvenih službi, prema odredbama kanonskoga prava.

2. Imenovanje, premještanje i smjena biskupa u isključivoj su nadležnosti Svete Stolice.

3. Sveta Stolica će prije objavljivanja imenovanja dijecezanskih biskupa o tome, na povjerljiv način, obavijestiti Hrvatsku vladu.

Članak 7.

1. Republika Hrvatska jamči Katoličkoj Crkvi slobodu obavljanja bogoštovlja.

2. Republika Hrvatska jamči nepovredivost mjesta za bogoštovlje: crkava, kapela te crkvenih prostora.

3. Samo zbog posebno važnih razloga, te s izričitim pristankom crkvene vlasti, ta mjesta mogu biti namijenjena u druge svrhe.

4. Nadležna tijela Republike Hrvatske mogu poduzeti sigurnosne mjere u tim mjestima i bez prethodne obavijesti nadležnih crkvenih vlasti, ako je to hitno zbog zaštite života i zdravlja ili zbog spasavanja dobara posebne povijesne i kulturne vrijednosti.

5. Prije održavanja bogoštovlja (kao u slučaju procesija, hodočašća i slično) na ostalim mjestima, osim na označenima u stavku 2, mjerodavne crkvene vlasti obavijestit će o tome nadležna tijela Republike Hrvatske kojima je dužnost osiguravati javni red i jamčiti sigurnost.

Članak 8.

1. U slučaju sudske istrage o kleriku zbog možebitnih krivičnih djela predviđenih krivičnim zakonikom, sudske vlasti će o tome prethodno obavijestiti nadležne crkvene vlasti.

2. Ispovijedna tajna je u svakom slučaju nepovrediva.

Članak 9.

1. Neradni dani su nedjelje i sljedeće svetkovine:

a) 1. siječnja, Svetkovina svete Marije Bogorodice, Nova godina;

b) 6. siječnja, Bogojavljenje ili Sveta Tri Kralja;

- c) Vazmeni ponedjeljak;
- d) 15. kolovoza, Uznesenje Blažene Djevice Marije ili Velika Gospa;
- e) 1. studenoga, Svi Sveti;
- f) 25. prosinca, Božić;
- g) 26. prosinca, prvi dan po Božiću, Sveti Stjepan;

2. Ugovorne strane će se dogovoriti o mogućim promjenama neradnih dana.

Članak 10.

1. Crkvene pravne osobe mogu kupovati, posjedovati, koristiti ili otuđivati pokretna i nepokretna dobra te stjecati i otuđivati imovinska prava, prema odredbama kanonskoga prava i zakonodavstva Republike Hrvatske.

2. Pravne osobe iz stavka 1. ovog članka mogu osnivati zaklade. Djelatnost tih zaklada, s obzirom na građanske učinke, ravna se prema odredbama zakonodavstva Republike Hrvatske.

Članak 11.

1. Katolička Crkva ima pravo graditi crkve i crkvene zgrade te povećavati ili preuređivati već postojeće, prema zakonodavstvu Republike Hrvatske.

2. Dijecezanski biskup odlučuje o potrebi izgradnje crkvenog objekta i izabire lokaciju u dogovoru s nadležnim tijelima Republike Hrvatske.

3. Nadležna tijela Republike Hrvatske neće uzeti u obzir molbe za lokacije crkvenih objekata bez prethodnoga pismenog pristanka dijecezanskog biskupa.

Članak 12.

1. Katoličkoj je Crkvi zajamčena sloboda tiska, tiskanje i širenje knjiga, novina, časopisa, te druge djelatnosti povezane s njezinim poslanjem.

2. Katolička Crkva ima pristup i na državna sredstva javnoga priopćivanja (novine, radio, televizija). Katolička Crkva također ima pravo osnivati i obavljati djelatnosti radija i televizije u skladu s odredbama zakonodavstva Republike Hrvatske.

Članak 13.

1. Kanonska ženidba od trenutka sklapanja ima građanske učinke prema odredbama zakonodavstva Republike Hrvatske ako ugovorne stranke nemaju civilne zapreke i ako su ispunjeni propisi predviđeni odredbama zakonodavstva Republike Hrvatske.

2. Način i rok upisa kanonske ženidbe u državne matice vjenčanih propisuje zakonodavstvo Republike Hrvatske.

3. Priprava za kanonsku ženidbu obuhvaća pouku budućih supružnika o crkvenom nauku glede uzvišenosti sakramenata ženidbe, navlastito o njezinoj jednosti i nerazrješivosti, i o građanskim učincima ženidbe sukladno sa zakonodavstvom Republike Hrvatske.

4. Odluke crkvenih sudova o ništavnosti ženidbe i odluke Vrhovne vlasti Crkve o razrješenju ženidbenog veza, dostavljaju se nadležnome državnom sudu radi primjene građanskih učinaka odluke, u skladu s odredbama zakonodavstva Republike Hrvatske.

Članak 14.

1. Republika Hrvatska priznaje pravo vjernika da osnivaju društva s ciljevima koji su vlastiti Crkvi. Što se tiče građanskih učinaka njihova djelovanja, ta se društva ravnaju prema odredbama zakonodavstva Republike Hrvatske.

2. Republika Hrvatska jamči katolicima i njihovim društvima i ustanovama potpunu slobodu djelovanja i javnog nastupa bilo usmeno bilo pismeno.

Članak 15.

Katolička Crkva ima pravo osnivati obrazovne ustanove bilo kojega stupnja i njima upravljati prema vlastitim pravilima, poštujući odredbe zakonodavstva Republike Hrvatske.

Članak 16.

1. Republika Hrvatska priznaje i jamči Katoličkoj Crkvi pravo na dušobrižništvo vjernika koji se nalaze u zatvorima, bolnicama, lječilištima, sirotištima i svim ustanovama za zdravstvenu i društvenu skrb, bilo da su javnoga bilo privatnog značenje.

2. Dušobrižnička djelatnost u navedenim ustanovama, koje su javnoga značenja, bit će uređena posebnim ugovorom između nadležnih crkvenih vlasti i tijela Republike Hrvatske.

Članak 17.

1. Katolička Crkva može slobodno organizirati ustanove koje će osiguravati karitativno djelovanje i društvenu skrb, u skladu s odgovarajućim državnim propisima.

2. Crkvene ustanove za karitativno djelovanje i društvenu skrb ili ustanove koje ovise o Crkvi, djeluju prema vlastitim statutima te imaju ista prava i povlastice koje imaju i državne ustanove osnovane u istu svrhu.

3. Katolička crkva i Republika Hrvatska dogovorit će se o međusobnoj suradnji vlastitih ustanova za karitativno djelovanje i društvenu skrb.

4. Nadležna tijela Republike Hrvatske i nadležne crkvene vlasti međusobnim će dogovorom odrediti novčanu pomoć koju će Republika Hrvatska davati ustanovama Katoličke Crkve koje su u službi općega dobra društva.

5. Što se tiče građanskih učinaka, ustanove iz stavka 1. ovoga članka ravnat će se prema odredbama zakonodavstva Republike Hrvatske.

Članak 18.

1. Republika Hrvatska i Sveta Stolica u međusobnom će dogovoru, diplomatskim putem, rješavati dvojbe ili teškoće koje bi mogle nastati glede tumačenja ili primjene odredbi ovoga Ugovora.

2. Mješovita komisija, sastavljena od predstavnika dviju Strana, raspravljat će o svim pitanjima od zajedničkoga interesa koja će zahtijevati nova ili dodatna rješenja te će svoje prijedloge podastrijeti mjerodavnim Vlastima na odluku.

Članak 19.

1. Ovaj će Ugovor biti ratificiran prema pravnim propisima visokih ugovornih Strana i stupit će na snagu u trenutku razmjene ratifikacijskih instrumenata.

2. U slučaju da jedna od visokih ugovornih Strana bude smatrala da su se bitno promijenile prilike u kojima je sklopljen ovaj Ugovor, tako da ga treba mijenjati, započet će odgovarajuće pregovore.

Potpisano u Zagrebu, dne 19. prosinca 1996., u dva izvorna i podjednako vjerodostojna primjerka na hrvatskome i talijanskom jeziku.

UGOVOR IZMEĐU SVETE STOLICE I REPUBLIKE HRVATSKE O DUŠOBRIZNIŠTVU KATOLIČKIH VJERNIKA, PRIPADNIKA ORUŽANIH SNAGA I REDARSTVENIH SLUŽBI REPUBLIKE HRVATSKE

Sveta Stolica i Republika Hrvatska želeći na prikladan i trajan način urediti dušobrižničku skrb za vjernike katolike, pripadnike oružanih snaga i redarstvenih službi Republike Hrvatske, dogovorili su se o sljedećem:

Članak 1.

1. Sveta Stolica će u Republici Hrvatskoj osnovati Vojni ordinarijat za dušobrižništvo katoličkih vjernika, pripadnika oružanih snaga i redarstvenih službi Republike Hrvatske.

2. Vojni ordinarijat, koji se prema Apostolskoj konstituciji "Spirituali militum curae" u kanonskom pravu izjednačuje s

biskupijom, imat će na čelu biskupa, vojnoga ordinarija. On će imati sva prava i dužnosti kao i dijecezanski biskup.

3. Vojni ordinarij će moći istodobno obavljati i službu dijecezanskog biskupa.

4. Vlast upravljanja (jurisdikcija) vojnoga ordinarija je osobna, redovna i vlastita, ali skupna s vlašću mjesnoga ordinarija.

5. Vojni ordinarij je, po pravu, član Hrvatske biskupske konferencije.

Članak 2.

Vojnoga ordinarija slobodno će imenovati Vrhovni Svećenik, prethodno o tome obavijestivši Hrvatsku vladu.

Članak 3.

Vojnom će ordinariju, prema kanonskim odredbama, pomagati generalni vikar, kojega će sam odabrati, kao i vojni kapelani.

Članak 4.

1. Prezbiterij Vojnoga ordinarijata sačinjavat će dijecezanski i redovnički svećenici, određeni za dušobrižništvo vojske i redarstvenih službi, uz prethodno dopuštenje vlastitoga dijecezanskog biskupa, odnosno redovničkoga poglavara.

2. Članovi svjetovnoga klera moći će biti inkardinirani u Vojni ordinarijat, prema propisima kanonskog prava.

3. Svećenici koji su za stalno određeni za dušobrižništvo Hrvatske vojske i redarstvenih službi, tako da im to bude glavna služba, nazivat će se kapelani Vojnoga ordinarijata; imat će kanonska prava i dužnosti kao i župnici ili župni vikari.

4. Vojni ordinarij, po potrebi i u dogovoru s mjerodavnim biskupom ili redovničkim poglavarom, moći će tražiti svećenike i redovnike za povremenu ili vremenski ograničenu službu u Vojnom ordinarijatu.

Članak 5.

Prema odredbama kanonskoga prava, pod jurisdikciju Vojnoga ordinarijata pripadaju:

a) vojnici i pripadnici redarstvenih službi te druge osobe stalno zaposlene u oružanim snagama i redarstvenim službama Republike Hrvatske;

b) članovi njihovih obitelji, to jest bračni drugovi i njihova djeca, pa i ona koja su punoljetna ako žive s roditeljima u istome domu, kao i njihova rodbina i ostale osobe koje s njima dijele isto prebivalište;

c) kadeti vojnih škola i škola redarstvenih službi, kao i oni koji obavljaju službu u vojnim ustanovama ili ustanovama redarstvenih službi;

d) svi vjernici, muškarci i žene, pa bili i članovi neke redovničke ustanove, koji stalno obavljaju službu koju im je povjerio Vojni ordinarij ili im je za nju dao svoju suglasnost.

Članak 6.

1. Svi djelatnici Vojnoga ordinarijata, kao stalni kapelani ili svećenici koji su na ispomoć, zadržavši stanje vlastito svom staležu, u pastoralnom radu uklopit će se u vojnu sredinu i služit će se postojećim ustrojem oružanih snaga Republike Hrvatske.

2. Kapelani i svi djelatnici Vojnoga ordinarijata obavljat će svoju službu poštujući pravila vojnih vlasti i vlasti redarstvenih službi, prema odredbama kanonskoga prava i u skladu s odredbama Vojnoga ordinarijata.

3. Ako bi član klera Vojnoga ordinarijata morao biti podvrgnut stegovnim mjerama vojne naravi, nadležni zapovjednik poduzet će predviđene korake, uz prethodni dogovor s Vojnim ordinarijem; Vojni ordinarij će obavijestiti vojnu vlast o možebitnim kanonskim kaznenim mjerama koje je poduzeo u određenim slučajevima.

Članak 7.

Vojni ordinarij će slobodno komunicirati s kapelanima i s drugim djelatnicima u dušobrižništvu Vojnoga ordinarijata, slat će im pogodne upute o dušobrižničkoj službi i od njih će tražiti povremene izvještaje o obavljanju njihove službe.

Članak 8.

Vojni ordinarijat će svoje sjedište imati u Zagrebu.

Članak 9.

1. Ministarstvo obrane i Ministarstvo unutarnjih poslova brinut će se za materijalno uzdržavanje osoblja Vojnog ordinarijata.

2. Ministarstvo obrane i Ministarstvo unutarnjih poslova osigurat će materijalne uvjete potrebne za djelovanje Vojnog ordinarijata, prije svega dolično sjedište Vojnoga ordinarijata i njegove kurije te prikladna mjesta za bogoštovlje.

Članak 10.

Naknadnim sporazumom između Vlade Republike Hrvatske koju će zastupati nadležna ministarstva i Hrvatske biskupske konferencije, priredit će se Pravilnik s razrađenim pojedinostima o djelovanju Vojnoga ordinarijata.

Članak 11.

Ako bi se pojavila kakva dvojba u tumačenju ili provedbi ovoga Ugovora, dvije će visoke ugovorne Strane uzajamnim dogovorom tražiti pravedno rješenje.

Članak 12.

1. Ovaj će Ugovor biti ratificiran prema pravnim propisima obiju visokih ugovornih Strana i stupit će na snagu u trenutku razmjene ratifikacijskih instrumenata.

2. U slučaju da jedna od visokih ugovornih Strana bude smatrala da su se bitno promijenile prilike u kojima je sklopljen ovaj Ugovor, započet će pregovore o njegovoj prilagodbi novim okolnostima.

Potpisano u Zagrebu, dne 19. prosinca 1996., u dva izvorna i podjednako vjerodostojna primjerka na hrvatskom i talijanskom jeziku.